

לשכת רואי חשבון – פברואר 2012

נוהל גילוי מרצון

חומר רקע להרצאתו של

משה מזרחי, עו"ד (רו"ח)

מטרת הליך הגילוי מרצון

רשות המסים מעוניינת לעודד נישומים, עוסקים, יחידים, בעלי תפקידים בתאגידים לרבות מייצגים שעברו עבירות על חוקי המסים לתקן את דיווחיהם ולדווח נתוני אמת.

לשם ביצוע מטרה זו, ובכפוף לתנאים שיפורטו, לא יינקטו הליכים פליליים כנגד הפונה להליך גילוי מרצון.

שיקולים בעד ונגד הליך הגילוי מרצון

שיקולים נגד ההליך

1. שיקולי הרתעה.
2. שיקולי גביה.

שיקולים בעד ההליך

1. שיקולי הרתעה.
2. צדק חברתי.
3. אפליה.

נוהל הליך הגילוי מרצון - 2005

העבירות המטופלות במסגרת ההליך

1. השמטת הכנסות או נכסים,
2. ניהול ספרי חשבונות כוזבים,
3. התחמקות ממס ומדיווח על עסקאות בארץ בחו"ל,
4. עבירות בקשר ליבוא ויצוא.

נוהל הליך הגילוי מרצון - 2005

התנאים להגשת בקשה

1. הוגשה בקשה כנה,
2. הפניה לא נעשתה בעקבות חקירה או בדיקה המתבצעת ע"י רשות המסים ו/או רשות שלטונית אחרת,
3. אין מידע מוקדם בידי רשות המסים או בידי רשות שלטונית אחרת הקשור לגילוי מרצון, לרבות חקירה ומידע בתיקי חברות קשורות או שותף, [בג"צ דור אלון]

נוהל הליך הגילוי מרצון - 2005

התנאים להגשת בקשה

4. במשרדי השומה לא הוחל בבדיקה במישור האזרחי של התיקים הקשורים לנישומים ו/או לתאגידים ו/או לשותפים שיש להם נגיעה לגילוי מרצון,
5. לא פורסם מידע באמצעי התקשורת,
6. המידע לא נכלל בכתב תביעה, כתב הגנה, כתב אישום בהליך אזרחי או הליך פלילי בבית משפט או בבית דין בישראל.

נוהל הליך הגילוי מרצון - 2005

התנאים לחסינות מפני הליך פלילי

1. הגילוי יהיה כן, מלא ונאות,

פס"ד אירנה ליסק: טענת הגנה מן הצדק
כנגד ביטול הליך הגילוי מרצון.

2. החסינות תחול רק לגבי המידע שמסר וסכום
המס אותו שילם במסגרת הליך הגילוי מרצון,

נוהל הליך הגילוי מרצון - 2005

התנאים לחסינות מפני הליך פלילי

3. הסרת המחדל ע"י תשלום המס. הסרת המחדל תהיה תוך פרק זמן קבוע מראש, לרבות תשלום הפרשי הצמדה, ריבית וקנסות אזרחיים על ידי כל הגורמים הרלוונטים לבקשה,
4. הגילוי מרצון לא יחול על עבירות בסיסיות כגון: אי הגשת דוחות וניכויים,
5. החסינות תינתן רק בתחום עבירות המס.

נוהל הליך הגילוי מרצון - 2005

סייג לחסינות מפני הליך פלילי

אם יתברר שנמסר מידע שלא על פי התנאים שפורטו, והפונה לא עמד בתנאי ההליך או הופר תנאי מתנאי הגילוי מרצון, לא תינתן לו חסינות מההליך הפלילי.

נוהל הליך הגילוי מרצון

הסרת המחדל במישור האזרחי – ניתוח

1. תקופת השומה האזרחית – כמה שנים אחורה ניתן לעשות לנישום שומה במישור האזרחי. בהקשר זה יש להביא בחשבון:

1.1. סעיף 225 לפקודה – "לא תוגש תביעה פלילית לפי פקודה זו כעבור 6 שנים שבה נעברה העבירה, ובמקרה של עבירה על הוראות סעיף 220 – כעבור 10 שנים משנת המס שבה נעברה העבירה"

נוהל הליך הגילוי מרצון

הסרת המחדל במישור האזרחי – ניתוח

1.2. תקנה 25(ג) להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג – 1973 – "מערכת החשבונות תישמר במשך 7 שנים מתום שנת המס שאליה היא מתייחסת או במשך 6 שנים מיום הגשת הדו"ח על ההכנסה לאותה שנת מס, הכול לפי המאוחר".

נוהל הליך הגילוי מרצון

הסרת המחדל במישור האזרחי – ניתוח

2. עד 2003 שיטת המס היתה טריטוריאלית (למעט מספר חריגים). כלומר, יתכן ולא קמה חבות במס על הכנסות שנצמחו בחו"ל.

3. יש לשקול לאפשר מחדש פניה אנונימית לפקיד השומה האזרחי תוך קביעת מסגרת המס וזאת בכפוף ובתנאי שיתקבל אישור הליך הגילוי מרצון.

הליך הגילוי מרצון – ארה"ב

רשות המס האמריקאית (IRS) פרסמה ביום 8.2.11 יוזמה לגילוי מרצון לשנת 2011 – OVDI - Offshore Voluntary Disclosure Initiative. יוזמה זו באה כהמשך ליוזמה דומה משנת 2009.

על פי הנוהל, נישומים נדרשים לשלם קנס של 25% מהסכום בחשבונות הבנק הזרים או משווי הנכסים בשנה בה נצברו היתרות כגבוהה.

תקופת הבדיקה: שנות המס 2003 – 2010 (כולל).

הליך הגילוי מרצון – ארה"ב

- בחלק מהמקרים יוטל קנס מופחת של 5%.
- בנוסף לקנס האמור, יתחייבו הנישומים בתשלום המסים על הכנסותיהם הנסתרות עד 8 שנות מס אחורה. בצירוף ריבית וקנסות גירעון.
- ההליך הסתיים בתאריך 31.8.11.

הגברת השקיפות – מדינת ישראל

- הגברת חילופי המידע בין מדינות אמנה (סעיף 26 לאמנת המודל של ה-OECD + חוזר מ"ה 17/2003 בנושא חילופי מידע בין מדינות אמנה).
- קבלת החלטה עקרונית לחתום על אמנות לחילופי מידע עם מקלטי מס [Tax Information Exchange Agreements]
- הצעת חוק לתיקון סעיף 196 לפקודה כך שניתן יהיה להתקשר עם מדינות רק בנושא חילופי המידע.

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

תחולת הוראת השעה

1. הוראת השעה מתייחסת לתושבי ישראל המחזיקים בחו"ל כספים, רכוש, הון וכד' אשר ההכנסות בגינם לא דווחו עד כה בישראל. ההוראה. ההוראה איננה חלה על כספים ורכוש והון המוחזקים בישראל ובאזור ואשר הכנסותיהם לא דווחו (במקרה זה יחול הנוהל הרגיל).
2. הוראת השעה תחול על כל מקרה בו תמצא וועדה מיוחדת כי ראוי ונכון להחילו.

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

תחולת הוראת השעה

3. הוראת השעה תחול, בין היתר במקרים הבאים:

3.1. הכנסות לא מדווחות מנכסי חוץ שהתקבלו בירושה או במתנה מתושב חוץ.

3.2. הכנסות לא מדווחות מנכסי חוץ שנרכשו מכספים שנבעו מהפקת הכנסה בישראל או בחו"ל ששולם עליה מס או שלא הייתה חייבת בתשלום מס בישראל.

3.3. הכנסות לא מדווחות מנכסי חוץ, שחבות המס בגינן קיימת החל משנת המס 2003 בעקבות תיקון 132 לפקודה.

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

תחולת הוראת השעה

4. הוראת השעה לא תחול כאשר:

4.1. על נכסים והכנסות אשר הופקו כתוצאה מעבירה פלילית מסוג "פשע" לפי חוק העונשין.

4.2. הבקשה לגילוי מרצון נעשית בעקבות או במקביל לחקירה או בדיקה הנעשית ע"י מי מרשויות המדינה זאת בהתאם לאמור בנוהל הקבוע

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

ההקלות במסגרת הוראת השעה

1. חסינות מפני כל סנקציה פלילית.
2. הוועדה תקבע שומת מס אזרחית לרבות בדרך של הסכם עם הפונה
3. השומה האזרחית לא תצבור ריבית וקנסות
4. הוועדה רשאית ליתן הקלות לגבי הפרשי הצמדה החלים על המס המחויב, עד לביטולם המוחלט.

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

ההקלות במסגרת הוראת השעה

1. חסינות מפני כל סנקציה פלילית.
2. הוועדה תקבע שומת מס אזרחית לרבות בדרך של הסכם עם הפונה
3. השומה האזרחית לא תצבור ריבית וקנסות
4. הוועדה רשאית ליתן הקלות לגבי הפרשי הצמדה החלים על המס המחויב, עד לביטולם המוחלט.

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

השוואה בין הנוהל הרגיל להוראת השעה

1. תחולה – הוראת השעה מתייחסת רק לכספים ורכוש בחו"ל. ביחס לכספים ורכוש בישראל יש לפעול בהתאם לנוהל הרגיל.
2. ריבית והפרשי הצמדה – הוראת השעה מעניקה פטור מריבית ובסמכות הועדה ליתן הקלה בהפרשי הצמדה. בנוהל הרגיל אין פטורים כאמור.
3. קנסות – הוראת השעה מעניקה פטור מקנסות. בנוהל הרגיל מוטל קנס גירעון בשיעורים של בין 15% ל-30% מהמס החל.
4. הליך פלילי ואזרחי – בהוראת השעה הועדה תדון הן בהיבט הפלילי והן בשומה האזרחית. בנוהל הרגיל סמנכ"ל חקירות מאשר את הליך הגילוי ואת השומה האזרחית מבצע פקיד השומה.

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

ההקלות במסגרת הוראת השעה

1. חסינות מפני כל סנקציה פלילית.
2. הוועדה תקבע שומת מס אזרחית לרבות בדרך של הסכם עם הפונה
3. השומה האזרחית לא תצבור ריבית וקנסות
4. הוועדה רשאית ליתן הקלות לגבי הפרשי הצמדה החלים על המס המחויב, עד לביטולם המוחלט.

הוראת שעה – נוהל גילוי מרצון על נכסים

והכנסות בחו"ל

הערות כלליות

1. הליך גילוי מרצון אינו מונע חשיפת שמו של הנישום שביקש זאת [פס"ד יהודה דורון]
2. בכדי להתחיל בהליך יש לחשוף את כל המידע. יש לשקול לאפשר פניות אנונימיות בשלב ראשון.
3. תשלום המס אינו מכשיר "רכוש אסור" לעניין חוק איסור הלבנת הון.
4. חשיבות החיסיון בהליך גילוי מרצון.

תודה על ההקשבה

משה מזרחי, עו"ד (רו"ח)